

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3CoZm/2/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123204716
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Čisovský
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:8123204716.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Čisovského a členov senátu JUDr. Slávky Maruščákovej a JUDr. Rastislava Pellu, v spore žalobcu: SIBA s.r.o. v likvidácii, so sídlom Ružinovská 4812/14, 821 01 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 31365833, zastúpený Advokátska kancelária Mikáči s. r. o., so sídlom Steinov dvor 2, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47252871, proti žalovanému: JUDr. Štefan Jurčo, PhD., advokát, so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, zastúpený JUDr. Michalom Treščákom ml., advokátom so sídlom Thurzova 6, 040 01 Košice, IČO: 35555823, o určenie neexistencie záložného práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 21CbZm/2/2023-321 zo dňa 30. mája 2024, takto

rozhodol:

- Potvrdzuje rozsudok Okresného súdu Prešov, č.k. 21CbZm/2/2023-321 zo dňa 30. mája 2024.
- Žalovanému priznáva voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len súd alebo súd prvej inštancie) rozsudkom č.k. 21CbZm/2/2023-321 zo dňa 30. mája 2024 (ďalej len „rozsudok“) rozhodol tak, že:

I. Žalobu zamietla.

II. Priznáva žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom ukladá žalobcovi povinnosť zaplatiť ich náhradu žalovanému s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd určil, že právo žalovaného na uplatnenie výkonu záložného práva zriadeného Zmluvou o zriadení záložného práva zo dňa 02.01.2006, uzavretou medzi žalobcom a žalovaným, na zabezpečenie pohľadávky žalovaného vo výške 510.000.000,- Sk (16.928.898,62 eur), ktorá vznikla z nezaplatenia zmenky, je premlčané. Alternatívne žiadal, aby súd určil neexistenciu záložného práva žalovaného k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX a na LV č. XXXX, vedenými na Okresnom úrade Sabinov, katastrálny odbor, pre okres: A., obec: A. a katastrálne územie: A., ktoré sú vo vlastníctve žalobcu.

3. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca ako záložca a žalovaný ako záložný veriteľ, uzavreli Zmluvu o zriadení záložného práva (ďalej len „Záložná zmluva“) zo dňa 02.01.2006 k nasledovným nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom Sabinov, katastrálnym úradom pre okres: A., obec: A. a katastrálne územie: A., ktoré sú vo výlučnom vlastníctve žalobcu, zapísané pôvodne nasledovne: Pozemok — parcely registra C-KN č. 44, o výmere 83 m², druh pozemku — záhrady, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1182, o výmere 1908 m², druh pozemku -

zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/1, o výmere 33949 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/2, o výmere 1146 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/3, o výmere 2203 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/4, o výmere 470 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/5, o výmere 1530 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/6, o výmere 441 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/7, o výmere 43 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/8, o výmere 266 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/9, o výmere 94 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/10, o výmere 113 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra č. 1184/11, o výmere 966 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/13, o výmere 20 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/14, o výmere 26 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/15, o výmere 412 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/16, o výmere 13 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/17, o výmere 749 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/18, o výmere 499 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/19, o výmere 151 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/20, o výmere 27 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/21, o výmere 485 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/22, o výmere 2684 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, Pozemok - parcely registra C-KN č. 1184/23, o výmere 835 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorí, garáže - dielne s. č. 1746 na parc. č. 1184/18, sklad s. č. XXXX na parc. č. 1184/17, sklad s. č. 1748 parc. č. 1184/15, skládka na parc. č. 1184/4, lisovňa na parc. č. 1184/7 (ďalej len „nehnutelnosti“), ktorou bolo zriadené záložné právo na nehnuteľnostiach za účelom zabezpečenia domnejšej pohľadávky žalovaného ako záložného veriteľa vo výške 16.928.898,62 eur, ktorá vznikla z nezaplatenia zmenky. Žalovaný ako veriteľ uzatvoril so žalobcom ako dlžníkom Dohodu o urovaní zo dňa 02.01.2006, na základe ktorej žalobca uznal záväzok vo výške 510.000.000,- Sk (16.928.898,62 eur) voči žalovanému (ďalej len „Dohoda o urovaní“). Dňa 09.08.2006 žalobca a žalovaný spisali uznanie záväzku zo zmenky vo forme Notárskej zápisnice č. N390/2006, NZ 31082/2006, NCRLs/31007/2006 u notára JUDr. Miloslava Kováča (ďalej len „Notárska zápisnica“). Žalobca žalovaným uplatnenú pohľadávku neuhradil, nakoľko zmyslom uzatvorenia oboch zmlúv, záložnej zmluvy, ako aj dohody o urovaní, bolo ochrániť majetok žalobcu pred pohľadávkou iného veriteľa zo zmenkového platobného rozkazu vydaného Krajským súdom v Bratislave dňa 20.12.2005, č. k. 8Cb/2/03-68. Žalovaný v rozpore s dohodou s vtedajšími konateľmi žalobcu opakovane pristúpil k výkonu záložného práva a podáva návrhy na vykonanie dobrovoľnej dražby v zmysle zákona č. 527/2002 Z. z. Žalovaný sa opakovane pokúša o uspokojenie svojej domnejšej pohľadávky realizáciou záložného práva na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu. Naposledy bolo žalobcovi dňa 04.10.2021 dražobníkom - spoločnosťou BestAuctions, s. r. o, doručené oznámenie o dražbe (predmetom ktorej sú v žalobe špecifikované nehnuteľnosti s príslušenstvom a súčasťami evidované na LV č. XXXX pre katastrálne územie A., obec A., B. A.). V záujme ochrany svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam podáva žalobca žalobu podľa § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení (ďalej len „CSP“) o určenie neexistencie záložného práva k nehnuteľnosti. Citujúc ustanovenia § 387 ods. 1 a 2, § 388 ods. 1, § 407 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, poukázal na to, že námietka premlčania výkonu záložného práva bola žalobcom vznesená už v priebehu konania vedeného na Okresnom súde Prešov v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, vedeného pod zn. 8C/3/2016. Z rozsudku zo dňa 04.12.2019, č. k. 8C/3/2016- 601 vyplýva, že pohľadávka, ktorú eviduje žalovaný voči žalobcovi v celkovej výške 16.928.898,62 eur vyplývajúca zo zmenky, je vzťahom obchodnoprávnym. V notárskej zápisnici zo dňa 09.08.2006 sa žalobca zaviazal zaplatiť záväzok zo zmenky do 10.08.2006, a preto premlčacia doba uplynula najneskôr dňa 10.08.2010 a toho istého dňa došlo aj k premlčaniu výkonu záložného práva, keďže bola naplnená aj dikcia ust. § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že záložné práva sa nepremičujú skôr ako zabezpečená pohľadávka. Nárok na uplatnenie výkonu záložného práva žalovaným je premlčaný. Premlčanie výkonu záložného práva sa riadi ustanoveniami Občianskeho zákonníka aj v prípade, ak ním bola zabezpečená pohľadávka spravujúca sa ustanoveniami Obchodného zákonníka. Naliehavý právny záujem na podaní žaloby žalobca vidí v tom, že vlastnícke právo je Ústavou SR aj medzinárodnými zmluvami chránené ako

základné právo (Čl. 20 Ústavy SR). Žalobca má za preukázané, že sa žalovaný opakovane pokúša o uplatnenie nároku na uspokojenie svojej domnejšej pohľadávky, a to napriek tomu, že je preukázateľne premlčaná a rovnako premlčané je aj záložné právo k nej. Bez tohto určenia na nehnuteľnostiach bude naďalej viazané záložné právo v prospech žalovaného, ktoré však preňho nemá žiaden význam, keďže je „de facto“ nevykonateľné. Žalobca nemá žiaden iný spôsob, akým by sa domáhal výmazu tohto záložného práva, ktoré ho okrem iného obmedzuje pri nakladaní s nehnuteľnosťou a pri scudzovaní nehnuteľnosti v procese likvidácie žalobcu. Žalovanému by v prípade zamietnutia žaloby nič nebránilo pokúšať sa opätovne vykonať záložné právo predajom nehnuteľností. Takýto predaj by nepodliehal schváleniu súdu a následne by sa žalobca musel domáhať určenia vlastníckeho práva žalobou na súde. Postavenie žalobcu je teda bez určenia neexistencie záložného práva neisté. Žalobou o určenie, že predmetné nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovaného, sa odstráni neisté postavenie žalobcu, nakoľko v prípade, ak záložné právo neexistuje, žalovaný nie je oprávnený pristúpiť k výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, ani iným spôsobom. Poukázal na kogentnú právnu úpravu zániku záložného práva v zmysle § 151md ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré medzi dôvody zániku záložného práva nesubsumuje jeho premlčanie, žalobca podáva túto žalobu.

4. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že pohľadávka žalovaného nie je premlčaná, a preto sa nemohlo premlčať ani záložné právo. Výsledkom konania pred Okresným súdom Prešov, na ktoré poukazoval žalobca (potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.7.2021, č. k. 2Co/27/2020-658), bolo zamietnutie tejto žaloby, a teda procesný neúspech žalobcu. K tvrdeniu, že súd v dotknutom konaní uviedol, že tak pohľadávka žalovaného ako i záložné právo, ktoré ju zabezpečovalo sú premlčané, a to ku dňu 10.08.2010, uviedol, že žalobca opomenul uviesť nasledujúci text v bode 25. odôvodnenia daného rozhodnutia (v zmysle ktorého o.i. sa záložný veriteľ môže uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď je zabezpečená pohľadávka premlčaná; z ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dovolať sa premlčania mohol záložca najneskôr v deň konania dražby; žalobca uplatnil námietku premlčania až po výkone záložného práva, a to v žalobe o určenie neplatnosti dražby, preto takto vznesená námietka premlčania nevyvoláva žiadne právne následky. Okresný súd Prešov navyše nepoznal všetky skutočnosti rozhodné pre posúdenie plynutia premlčacej doby a nereflektoval na skutočnosť, že takmer 15 rokov prebiehalo exekučné konanie na vymoženie zabezpečenej pohľadávky, ktoré malo bezprostredný vplyv aj na plynutie premlčacej doby vo vzťahu k vymáhanej pohľadávke ako i jej zabezpečeniu s ohľadom na skutočnosť, že počas exekučného konania premlčacia doba neplynula. V žalobe žalobca zámerne opomenul uviesť skutočnosť, že už dňa 05.09.2006 bolo Okresným súdom Bratislava IV vydané poverenie na vykonanie exekúcie 5104*010434 na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky 16.928.898,63 eura s príslušenstvom zo dňa 14.08.2006, ktoré bolo súdnemu exekútorovi doručené dňa 13.09.2006. V súlade s vtedy platnou a účinnou úpravou Exekučného poriadku (časová verzia predpisu účinná od 01.01.2006 do 30.11.2006) v súlade s § 36 ods. 2 exekučné konanie sa začalo už dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie (t. j. ešte pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie). Preto v čase vydania poverenia na vykonanie exekúcie už jednoznačne musela spočívať premlčacia doba, ktorá neplynula už odo dňa podania návrhu na vykonanie exekúcie. Exekučné konanie v prejednávacom prípade v súlade s § 8 ods. 1 zákona o ukončení niektorých starých exekúcií sa skončilo až právoplatnosťou uznesenia Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 37Er/10971/2006-343 z 31.03.2021, ktorým sa námietky oprávneného proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie odmietli. Do momentu právoplatnosti tohto uznesenia premlčacia doba neplynula. Tieto skutočnosti odôvodňujú nemožnosť premlčania pohľadávky, ktorá vyplývala z exekučnej notárskej zápisnice, na základe ktorej sa dlhé roky vykonávala exekúcia. Za týchto okolností sa pohľadávka ako i záložné právo, ktoré ju zabezpečovalo nemohli premlčať. Po sčítaní týchto období možné dospieť k záveru, že premlčacia doba k dňu podania tohto vyjadrenia ešte neuplynula, pretože z nej uplynulo len niečo vyše 2 rokov. Vonkoncom tak nemohla premlčacia doba uplynúť dňa, ku ktorému bola podaná žaloba, t. j. 29.10.2021. To, že pohľadávka ako i záložné právo, ktoré ju zabezpečuje nemôžu byť premlčané zvyrazňuje i skutočnosť, že v nútenom výkone spôsobilého exekučného titulu – exekučnej notárskej zápisnice, z ktorej bol zaviazaný žalobca žalovanému plniť, sa kontinuálne pokračovalo (napr. riadne ukončený výkon exekúcie predajom nehnuteľností - uznesenie Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 37Er/10971/2006-191, Ex 280/2006 zo dňa 22.08.2011 – schválenie príklepu exekútora; uznesenie Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 37Er/10971/2006-191, Ex/280/2006 – JUDr. Mruškovič, Ex 321/201 – JUDr. Parrák zo dňa 22.02.2012, ktorým sa povinnému ukladá povinnosť nahradiť trovy konania), a ak mal žalovaný ako oprávnený v rámci exekučného konania o kontinuálnom postupe súdneho exekútora pochybnosť, tak vykonal potrebné úkony na jeho zmenu za účelom riadneho priebehu exekučného konania (uznesenie

Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 37Er/10971/2006- 191, Ex/280/2006 zo dňa 22.08.2011, ktorým sa vyhovuje návrhu oprávneného na zmenu exekútora; výzva súdnemu exekútorovi JUDr. Mruškovičovi na vydanie finančných prostriedkov zo dňa 02.07.2012). Po zrealizovaní potrebných úkonov za účelom riadneho priebehu exekučného konania vykonával potrebné kroky „nový“ exekútor aj po roku 2011 (Upovedomenie o ďalšom spôsobe vykonania exekúcie Ex/321/2011-27 zo dňa 19.10.2015; Súpis hnuiteľného majetku Ex/321/2011-27 zo dňa 19.10.2015; Exekučný príkaz Ex/321/2011-32 zo dňa 02.11.2015; Oznámenie termínu dražby hnuiteľných vecí Ex/321/2011-33 zo dňa 02.11.2015). Prípadné speňažovanie jednotlivých nehnuteľností, na ktorých viazlo záložné právo sa však realizovalo aj na dobrovoľných dražbách, a to z dôvodu, že žalovaný mal záujem na aspoň čiastočnom uspokojení svojej pohľadávky aj popri exekučnom konaní, ktoré vždy nedosahovalo želané výsledky. To, že vo vzťahu k jednej z dražieb, ktorá bola napadnutá žalobou žalobcu, dôvody jej neplatnosti neboli dané, potvrdil i rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 04.12.2019, č. k. 8C/3/2016-601, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.7.2021, č. k. 2Co/27/2020-658.

5. Žalobca v rámci ďalších prostriedkov procesného útoku v konaní namietol absolútnu neplatnosť záložnej zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka a navrhol výsluch konkrétnych svedkov. Mandátne zmluvy súvisiace so záložnou zmluvou, neboli podpísané spoločne všetkými konateľmi žalobcu. V čase uzatvorenia sporných právnych úkonov boli konateľmi žalobcu - C. D. D., E. C. F. a G. E. H. H.. Žalovaný mal o uvedenom vedomosť, keďže uvedené zmeny v spoločnosti ako advokát pripravoval. Zápis zmeny konateľa do obchodného registra má iba deklaratórny účinok. Ku zmene v osobe konateľa dochádza v dôsledku rozhodnutia príslušného orgánu spoločnosti. Návrh na zápis zmien do obchodného registra bol podaný a je evidovaný na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7RE/14/2004. Sporné právne úkony považoval za neplatné pre rozpor s § 20 ods. 1 a § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka a § 133 ods. 1 Obchodného zákonníka. Dohoda o urovaní je neplatná pre rozpor s § 585 ods. 1 OZ, keďže v nej absentuje podstatná náležitosť – vymedzenie sporného vzťahu. Zmluvné strany v dohode o urovaní neuviedli, v čom mala spočívať spornosť uznaného záväzku žalobcu voči žalovanému, z akého titulu tento údajný záväzok žalobcu vznikol, neuviedli z akého dôvodu bola zmenka vystavená, kto, kedy a kde vystavil údajnú zmenku na 510 mil. SK, ani kedy bola táto údajná zmenka splatná. O existencii zmenky nemal vedomosť ani vtedajší konateľ a neskorší likvidátor žalobcu - G. E. H. H., D.. Žalobca namietal existenciu uvedenej zmenky. Neplatnosť dohody o urovaní namietal aj z dôvodu neurčitosti. Z rovnakých dôvodov je neplatný aj právny úkon - Uznanie záväzku vo forme notárskej zápisnice č. N 390/2006 Nz31082/2006 NCRLs/31007/2006 zo dňa 9. 8. 2006. Zmluva o zriadení záložného práva je svojou povahou akcesorický právny úkon nadväzujúci na dohodu o urovaní, a preto je rovnako ako dohoda o urovaní, neplatná. Medzi žalobcom a žalovaným neexistuje žiadny záväzok, ktorý by malo záložné právo zriadené záložnou zmluvou zabezpečovať, a preto je záložná zmluva neplatná. Záložná zmluva neobsahuje vymedzenie právneho titulu, na základe ktorého vznikla údajná pohľadávka žalovaného na sumu 510 mil. SK, čo spôsobuje neurčitosť tohto právneho úkonu a tým aj jeho neplatnosť. Neplatnosť z dôvodu obchádzania zákona videl žalobca v tom, že zmluvným stranám pri uzatváraní sporných právnych úkonoch muselo byť zrejmé, že žalobca, ktorý v tom čase nevykonával žiadnu aktívnu podnikateľskú činnosť, nebude schopný uspokojiť údajnú pohľadávku žalovaného, špecifikovanú v spornej dohode o urovaní, v neprímerane krátkej osemmesačnej lehote. Zmluvné strany sporných právnych úkonov tým podľa názoru žalobcu sledovali jediný cieľ, a to čo najskôr vykonať záložné právo žalovaného a speňažiť majetok žalovaného za nevýhodných podmienok, čím jednoznačne konali v rozpore s dobrými mravmi a obišli zákon.

6. Žalovaný v rámci prostriedkov procesnej obrany v konaní uviedol, že až do roku 2016 spoločnosť SIBA mala výlučne dvoch konateľov, a to E. C. F. a C. D. D.. Z výpisu z obchodného registra žalobcu vyplýva, že pán H. začal byť konateľom spoločnosti od 22.4.2016 a do toho času nebol ako konateľ spoločnosti zapísaný v Obchodnom registri. Z dohody o urovaní je zrejmé, že žalobca sporný záväzok v zmysle tejto dohody uznal a následne ho uznal aj formou notárskej zápisnice.

7. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise (najmä rozsudkom Okresného súdu Prešov, č. k. 8C/3/2016-601 zo dňa 04.12.2019, rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 2Co/27/2020-658 zo dňa 14.07.2021, Upovedomením o zastavení starej exekúcie, č. k. 37Er/10971/2006-191 zo dňa 09.05.2020, uznesením Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 37Er/10971/2006-343 zo dňa 31.03.2021, uznesením Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 37Er/10971/2006-191, Ex/280/2006 zo dňa 22.08.2011, uznesením

Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 37Er/10971/2006-191, Ex/280/2006 – C. I., Ex/321/2011 – C. D. zo dňa 22.02.2012, Výzvou súdnemu exekútorovi C. I. na vydanie finančných prostriedkov zo dňa 02.07.2012, Upovedomením o ďalšom spôsobe vykonania exekúcie Ex/321/2011-27 z dňa 19.10.2015, Súpisom hnuiteľného majetku Ex/321/2011-27 zo dňa 19.10.2015, Exekučným príkazom Ex/321/2011-32 zo dňa 02.11.2015, Oznamením termínu dražby hnuiteľných vecí Ex/321/2011-33 zo dňa 02.11.2015 a ostatným obsahom súdneho spisu) a zistil tento skutkový stav:

7.1. Žalobca ako záložca a žalovaný ako záložný veriteľ uzavreli dňa 02.01.2006 Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, ktorou bolo zriadené záložné právo na nehnuteľnosti za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovaného ako záložného veriteľa vo výške 16.928.898,62 eur, ktorá vznikla z nezaplatenia zmenky.

7.2. Dňa 02.01.2006 uzatvoril žalovaný ako veriteľ so žalobcom ako dlžníkom Dohodu o urovaní, na základe ktorej žalobca uznal svoj záväzok vo výške 510.000.000,- Sk (16.928.898,62 eur), voči žalovanému.

7.3. Dňa 09.08.2006 žalobca a žalovaný spísali uznanie záväzku zo zmenky vo forme Notárskej zápisnice č. N390/2006, NZ 31082/2006, NCRLs/31007/2006 u notára C. I. J.. Žalobca žalovanému predmetnú zabezpečenú pohľadávku neuhradil.

7.4. Žalovaný v rozpore s dohodou s vtedajšími konateľmi žalobcu opakovane pristupuje k výkonu záložného práva a dáva návrhy na vykonanie dobrovoľnej dražby v zmysle zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov. Žalovaný sa opakovane pokúša o uspokojenie svojej pohľadávky realizáciou záložného práva na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu. Naposledy bolo žalobcovi dňa 04.10.2021 dražobníkom - spoločnosťou BestAuctions, s.r.o, IČO: 50 107 607, doručené oznámenie o dražbe, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti s príslušenstvom a súčasťami evidované na LV č. XXXX pre katastrálne územie A., Obec A., okres A. a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 9038/10000 k pozemku evidovanom na LV č. XXXX pre katastrálne územie A., obec A., B. A., ako parcela registra "C" číslo XXXX/X - zastavené plochy a nádvorja o výmere 33949 m².

8. Súd prvej inštancie vec po právnej stránke posúdil podľa ustanovení § 261 ods. 1, 7 a 9, § 323 ods. 1, § 387 ods. 1 a 2, § 388 ods. 1, § 391 ods. 1, § 397, § 402 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“), § 585 ods. 1 až 3, § 586 ods. 2, § 100 ods. 1 a 2, § 101, § 112, § 151a, § 151b ods. 1 až 4, § 151c ods. 1, § 151d ods. 1, § 151md ods. 1, § 34, § 37 ods. 1, § 39, § 40 ods. 1 a 3, § 47 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“).

9. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd mal za to, že pohľadávka žalovaného nie je premlčaná, a preto sa nemohlo premlčať ani záložné právo (s poukazom na § 100 ods. 2 OZ). Súd zohľadnil, že na podklade dotknutej exekučnej notárskej zápisnice sa dlhé roky vykonávala exekúcia a počas exekučného konania premlčacia doba neplynie. Premlčacia doba neplynula už odo dňa podania návrhu na vykonanie exekúcie (na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky 16.928.898,63 eur s príslušenstvom zo dňa 14.08.2006; poverenie vydané 05.09.2006 Okresným súdom Bratislava IV; exekútorovi doručené dňa 13.09.2006 – podľa § 36 ods. 2 Exekučného poriadku v znení do 30.11.2006, exekučné konanie sa začalo už dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie) do právoplatnosti uznesenia Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 37Er/10971/2006-343 zo dňa 31.03.2021 (ktorým sa námietky oprávneného proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie odmietli v súlade s § 8 ods. 1 zákona o ukončení niektorých starých exekúcií). Po sčítaní týchto období možno dospieť k záveru, že premlčacia doba ku dňu, ku ktorému bola podaná žaloba, t. j. 29.10.2021, neuplynula. Bez ohľadu na to či sa právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným považuje za občianskoprávny alebo obchodnoprávny, s prihliadnutím na povahu notárskej zápisnice, z ktorej vyplýva pohľadávka žalovaného a potvrdenie uznania dlhu žalobcu čo do dôvodu a výšky, pohľadávka premlčanou nemôže byť. Uvedené zvyrazňuje aj skutočnosť, že v nútenom výkone spôsobilého exekučného titulu (notárskej zápisnice), z ktorej bol zaviazaný žalobca žalovanému plniť, sa kontinuálne pokračovalo. Medzi zákonné dôvody zániku záložného práva nepatrí premlčanie záložného práva a ani premlčanie práva, ktoré je zabezpečené záložným právom. Je tomu tak preto, že premlčaním práva, premlčané právo nezaniká (nemožno ho len v súdnom konaní priznať po riadnom vznesení

započítacej námietky, resp. nemožno vykonať dobrovoľnú dražbu ak je riadne a včas vznesená námietka premlčania – pred začatím dražby), premlčané právo sa len mení na naturálnu obligáciu (právo je súdne nepriznateľné, resp. nevyožiteľné, ale v prípade prijatia dobrovoľného plnenia zo strany dlžníka by nedošlo na strane veriteľa k bezdôvodnému obohateniu). Možno konštatovať, že ani uplynutím premlčacej doby, ani riadnym vznesením premlčacej námietky, ani zamietnutím žaloby pre včas a riadne vznesenú námietku premlčania v súdnom alebo inom obdobnom konaní, resp. ani nevykonaním dražby pre riadne a včas vznesenú námietku premlčania, premlčané právo nezaniká. Keďže v danom konkrétnom prípade nedošlo k zániku zabezpečenej pohľadávky žalovaného jej zaplatením zo strany žalobcu a nebol preukázaný ani iný zákonný dôvod jej zániku, pričom nedošlo ani k jej premlčaniu a vzhľadom na to, že ani prípadné premlčanie by nespôsobilo jej zánik, nemožno hovoriť o neexistencii predmetnej zabezpečenej pohľadávky, a teda nemožno hovoriť ani o neexistencii záložného práva, ktoré túto pohľadávku zabezpečuje. Naopak, keďže v danom konaní nebol preukázaný zánik zabezpečenej pohľadávky, nebol preukázaný ani zánik predmetného záložného práva, a preto je žaloba žalobcu nedôvodná.

9.1. K neplatnosti predmetnej záložnej zmluvy zo dňa 02.01.2006, Dohody o urovaní zo dňa 02.01.2006 a uznania záväzku vo forme Notárskej zápisnice zo dňa 09.08.2006 súd prvej inštancie uviedol, že podľa Obchodného registra SR v rozhodnej dobe, a to až do roku 2016 spoločnosť žalobcu mala výlučne dvoch konateľov, a to E. C. F. a C. D. D.. Pán H. začal byť konateľom spoločnosti až od 22.04.2016 a do toho času nebol konateľom zapísaným v obchodnom registri. To znamená, že predmetné dokumenty boli podpísané osobami oprávnenými konať v mene žalobcu. Predmetné právne úkony považuje súd za platné a má za to, že sú dostatočne určité, zrozumiteľné. Žalobca netvrdil a zároveň ani nepreukázal také skutočnosti, na základe ktorých by mohol súd dospieť k záveru, že predmetné úkony neboli urobené slobodne a vážne, resp. že by tieto úkony boli v rozpore so zákonom, obchádzali zákon alebo sa priecili dobrým mravom.

9.2. V súvislosti s Dohodou o urovaní zo dňa 02.01.2006 súd poukázal na skutočnosť, že každý právny úkon je potrebné posudzovať podľa jeho obsahu a nielen podľa toho ako je označený. Aj keď možno pripustiť, že predmetný právny úkon nemá všetky náležitosti dohody o urovaní v zmysle § 585 OZ, nepochybne však mal všetky náležitosti dohody o uznaní v zmysle § 323 ods. 1 ObZ. Záväzok je tu špecifikovaný ako záväzok v celkovej hodnote 510.000.000,- Sk, ktorý vznikol z nezaplatenej zmenky. Zmenka je abstraktným právnym úkonom, pri ktorom nie je potrebné preukazovať kauzalitu (nejde v danom prípade o spotrebiteľský vzťah). Ale ak by tu aj boli pochybnosti o určitosti takto špecifikovaného záväzku, nemalo by to pre rozhodnutie súdu podstatnejší význam, keďže tento záväzok bol následne bližšie vyšpecifikovaný v ďalšom uznaní záväzku vo forme notárskej zápisnice, a to nielen odkazom na predmetnú Dohodu o urovaní zo dňa 2.1.2006, ale aj podrobnou špecifikáciou zmenky, v súvislosti s vystavením ktorej vznikol predmetný záväzok. Dostatočne určitá a zrozumiteľná, a preto platná je aj predmetná záložná zmluva, keďže obsahuje dostatočnú špecifikáciu záložného veriteľa, záložcu, dlžníka, zálohu a zabezpečenej pohľadávky (hoci v prípade zabezpečenej pohľadávky len uvedením výšky sumy a meny, čo súd považuje za dostatočnú špecifikáciu, keďže nebolo v priebehu konania tvrdené, že by mal žalobca inú pohľadávku v rovnakej výške alebo akúkoľvek inú pohľadávku v nejakej inej výške a z obsahu záložnej zmluvy je zjavné, že predmetom zabezpečenia je len istina pohľadávky bez jej príslušenstva; navyše samotný žalobca v petite svojho žalobného návrhu špecifikuje založenú pohľadávku ako pohľadávku, ktorá vznikla z nezaplatenej zmenky).

9.3. K zamietnutiu návrhu na výsluch žalobcom navrhnutých svedkov uviedol, že tak postupoval s prihliadnutím na zásadu sudcovskej koncentrácie konania. Za účelom prejednania danej právnej veci boli zo strany súdu stanovené dve pojednávania, pričom žalobca alebo jeho právny zástupca ani na jedno z týchto pojednávanií nezabezpečili účasť navrhovaných svedkov. Je pravdou, že bolo žiadané, aby z dôvodu ich vyššieho veku boli títo vypočutí iným dožiadaným súdom. Samotná skutočnosť, že navrhovaní svedkovia majú vyšší vek, nie je dôvodom pre ich vypočutie prostredníctvom dožiadaného súdu. Takouto skutočnosťou by mohol byť nepriaznivý zdravotný stav toho-ktorého svedka, ktorý by tomu-ktorému svedkovi bránil zúčastniť sa pojednávania na Okresnom súde Prešov. Dôkazy o takejto skutočnosti vo vzťahu k tomu-ktorému svedkovi však zo strany žalobcu predložené neboli. Navyše súd má za to, že vzhľadom na charakter daného sporu nebolo pre rozhodnutie súdu nevyhnutné daných svedkov vypočuť, keďže pre rozhodnutie súdu bol rozhodujúci obsah dotknutých právnych úkonov.

9.4. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Súd úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10. Žalobca zastúpený advokátom doručil súdu prvej inštancie v zákonnej lehote odvolanie proti rozsudku v celom rozsahu, z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10.1. K nesprávnemu právnemu posúdeniu neplatnosti právnych úkonov odvolateľ uviedol, že súd prvej inštancie sa v rozsudku dostatočne nevysporiadal s tvrdením žalobcu o absolútnej neplatnosti právnych úkonov, z ktorých žalovaný odvodzuje existenciu zabezpečenej pohľadávky. Žalobca v podaní zo dňa 29.5.2024 predložil rozsiahlu právnu argumentáciu, ktorou preukázal, že predmetné právne úkony, boli uzavreté v rozpore so zákonom, najmä ustanoveniami § 37, § 39 a § 40 OZ a § 133 ods. 1 ObZ. Súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že dohoda o urovnaní neobsahuje podstatnú náležitosť zmluvného typu – vymedzenie sporného právneho vzťahu, čím nespĺňa požiadavku určitého a zrozumiteľného právneho úkonu. Rovnako nevzal do úvahy, že notárska zápisnica a následná záložná zmluva nadväzovali na túto dohodu, a teda ich platnosť je neoddeliteľne viazaná na platnosť tejto dohody. Namiesto toho súd jednostranne akceptoval tvrdenia žalovaného o existencii exekučného titulu, bez toho, aby sa zaoberal samotným základom nároku – a teda platnosťou právneho úkonu, ktorý záväzok založil.

10.2. Nesprávnosť skutkových zistení odvolateľ namietal vo vzťahu k záveru, že právne úkony, z ktorých žalovaný odvodzuje svoju pohľadávku, boli podpísané oprávnenými osobami – konateľmi žalobcu. Súd sa výlučne opieral o obsah zápisu v Obchodnom registri SR, v ktorom nebol zapísaný G. E. H. H., D. ako konateľ do roku 2016. Prehliadol pritom, že k jeho vymenovaniu do funkcie došlo už rozhodnutím valného zhromaždenia dňa 13.04.2003, pričom zápis do registra má iba deklaratórny, nie konštitutívny účinok. Súd neakceptoval žalobcom predloženú kópiu Dodatku č. 3 k spoločenskej zmluve z 13.04.2003, ktorým bol uvedený konateľ menovaný a zároveň bola dohodnutá forma konania navonok – spoločne všetkými konateľmi. Súd prehliadol, že konanie v rozpore s takto stanovenou spoločenskou zmluvou je absolútne neplatné (§ 20 ods. 1 a § 40 ods. 3 OZ). Súd nevykonal dôkaz listinou o zložení štatutárneho orgánu v čase podpisu, hoci ju mal k dispozícii.

10.3. Porušenie práva na spravodlivý proces videl odvolateľ v nepripustení výsluchu navrhnutých svedkov, ktorí boli kľúčoví pre objasnenie skutočností týkajúcich sa spôsobu konania za spoločnosť a okolností uzavretia záložnej zmluvy. Súd návrh zamietol s odvolaním sa na zásadu koncentrácie konania, bez toho, aby posúdil, či išlo o skutočnosti známe žalobcovi už pri podaní žaloby. Ignoroval pritom, že ide o dôkazy k právnym otázkam absolútnej neplatnosti, ku ktorej je súd povinný prihliadať ex offa počas celého konania. Navyše, samotný súd v predchádzajúcich uzneseniach vyzýval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení. Odmietnutím výsluchu svedkov bez preskúmania ich relevancie a procesného významu porušil súd základné procesné práva žalobcu.

10.4. Súd prvej inštancie zanedbal povinnosť skúmať absolútnu neplatnosť právnych úkonov ex offa napriek tomu, že žalobca výslovne tvrdil ich absolútnu neplatnosť. Súd sa v odôvodnení uspokojil s tvrdením, že úkony boli podpísané oprávnenými osobami a sú dostatočne určité a zrozumiteľné. Tým však úplne opomenul konkrétne dôvody, pre ktoré sa žalobca dovoľával ich rozporu so zákonom a dobrými mravmi. Judikatúra (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/82/2022) výslovne uvádza, že absolútna neplatnosť pôsobí ex lege, od počiatku a bez ohľadu na to, či sa jej niekto dovoľáva. Preto aj v prípade, že žalobca nesformuluje petit žaloby ako určovaciu žalobu o neplatnosti, ale domáha sa určenia neexistencie záložného práva, je súd povinný zaoberať sa tým, či záložné právo mohlo vôbec platne vzniknúť. Súd sa vyhol tejto povinnosti tým, že sa sústredil výlučne na problematiku premlčania.

11. Žalobca doručil v zákonnej lehote na podanie odvolania podanie označené ako doplnenie odvolania, podpísané konateľkou žalobcu E. I. K. a likvidátorom splnomocneným zástupcom L. E. D. K..

11.1. Odvolací súd k doplneniu odvolania uvádza, že zastúpenie žalobcu L. E. D. K. neakceptoval s poukazom na skutočnosť, že v sporoch medzi podnikateľmi, o ktorý sa v danom prípade jedná, § 91 CSP nepripúšťa laické zastúpenie. Nakoľko však doplnenie odvolania bolo podpísané a podané aj konateľkou žalobcu, považoval odvolací súd toto podanie za prípustné (nakoľko likvidátor robí v mene spoločnosti len úkony smerujúce k likvidácii spoločnosti, pričom štatutárny orgán je aj po vstupe spoločnosti do likvidácie oprávnený na niektoré právne úkony).

11.2. Doplnenie odvolania žalobca odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP.

11.3. K porušeniu práva na spravodlivý proces došlo podľa jeho názoru tým, že súd nereflektoval na podstatu žaloby, ktorá obsahovala alternatívny petit. Napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný pre absenciu riadneho odôvodnenia v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP. Určenie neexistencie záložného práva vyžaduje skúmanie v širších súvislostiach ako skúmanie námietky premlčania, s ktorou zákon nespája neplatnosť právneho úkonu. V označení veci v záhlaví rozsudku súd nevychádza z petitu žaloby, že záložné právo je premlčané, ale z alternatívneho petitu, že záložné právo neexistuje, aj keď v bode 1. odôvodnenia súladne so žalobou konštatuje, čoho sa žalobca domáha. Rozdiel v týchto petitoch je závažný, ktorému súd prvej inštancie nevenoval náležitú pozornosť, čo je zrejme z hodnotenia dôkazov v bode 48. a 49. odôvodnenia. Súd sa nevyporiadal s podstatnými okolnosťami majúcimi za následok absolútnu neplatnosť všetkých dokumentov, ktoré žalobca namietal v konaní. V súvislosti s absolútnou neplatnosťou poukázal na Nález ÚS SR II. ÚS 796/2016 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/82/2022. Sporné dokumenty slúžili záujmom žalobcu na ochranu majetku spoločnosti pred iným veriteľom zo zmenkového platobného rozkazu, a určite sa nimi nesledoval individuálny záujem žalovaného. Sú neplatné od samého začiatku, o čom vypovedá aj vyhlásenie konateľa JUDr. Poljovku zo dňa 27.10.2016. Už z hľadiska samotnej výšky záväzku žalobcu voči žalovanému (510 mil. Sk, t.j. 16.928.898,62 eur) stanoveného Dohodou o urovaní zo dňa 02.01.2006, v porovnaní s hodnotou nehnuteľností (65 mil. Sk - 60 mil. Sk) stanovenej v jednej aj druhej mandátnej zmluve z toho istého dňa 21.04.2005, je predmetná pohľadávka žalovaného nepreskúmateľná. Na prvý pohľad medzi nimi existuje zásadný nepomer, kedy odmena žalovaného zo zmenky prevyšuje takmer 8 krát hodnotu nehnuteľností, ku ktorým sa zriadilo záložné právo. Žalovaný nevysvetlil, z akého dôvodu za účelom uspokojenia svojej pohľadávky zvolil inštitút, ktorým nemohol dosiahnuť jej plné uspokojenie a navyiac za náklady súvisiace s dražbou. Súd prvej inštancie nevyhodnotil namietané dokumenty (Mandátna zmluva zo dňa 21.04.2005, Mandátna zmluva zo dňa 21.04.2005 vrátane dodatkov zo dňa 14.11.2005 a 31.12.2005, Dohoda o urovaní zo dňa 02.01.2006, Zmluva o zriadení záložného práva zo dňa 02.01.2006, Notárska zápisnica zo dňa 09.08.2006) ani v časovej osi ich vzniku, ani čo do ich obsahu a nevyhodnotil ani Vyhlásenie štatutára C. D. D. zo dňa 27.10.2016. Svoju pozornosť zamerenal len na otázku námietky premlčania a s ostatnými námietkami sa vyporiadal len okrajovo. Ako závažný nedostatok týkajúci sa zistenia skutkového stavu považoval to, že súd nevzhliadol žiadne pochybnosti o výške pohľadávky zabezpečenej záložným právom. Podľa dodatku č. 1 a 2 k mandátnej zmluve pohľadávka žalovaného zabezpečená záložným právom pozostáva zo zmluvnej odmeny 10 mil. Sk a zo zmluvnej pokuty 500 mil. Sk. Súd nezistil, že zmluvná pokuta je na prvý pohľad neprimerane vysoká oproti pôvodnému záväzku. Neprihliadol ani na § 301 ObZ upravujúci moderačné právo súdu a analogicky umožňujúci súdu posúdiť, či záložným právom zabezpečená pohľadávka je primeraná povahe záväzku.

11.4. Súd prvej inštancie nevyriešil kľúčovú otázku, ktorou je petitom požadovaná neexistencia záložného práva zriadeného zmluvou zo dňa 02.01.2006. Nezaoberal sa účelom záložného práva, otázkou zmluvnej pokuty, zmyslom celého postupu, ani etickými princípmi, ani otázkou dobromyseľnosti žalovaného pri zriadení záložného práva (aj následného postupu), ktorá je rozhodujúcim činiteľom pri posudzovaní platnosti právnych úkonov z hľadiska § 39 OZ. Poukázal na bod V. zmluvy o zriadení záložného práva. Keďže pohľadávka žalovaného takmer 8 x prevyšuje hodnotu založených nehnuteľností, je zrejme, že už zriadením záložného práva sa sledoval úplne iný cieľ. Súd však nezohľadnil skutočný zámer zriadenia záložného práva.

11.5. Nesprávne právne posúdenie videl v otázke premlčania, ako aj neexistencie záložného práva. Vyhlásenia štatutára C. D. D. zo dňa 27.10.2016 aj bez výsluchu svedka spochybňuje súdom prijaté závery. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil prejavy vôle pretavené do právnych úkonov (keď pripustil nedostatky dohody o urovaní v bode 49. odôvodnenia podľa § 585 OZ, ale subsumoval uvedené pod uznanie záväzku podľa § 323 ObZ). Zotrvával na vyjadrení, že sporné právne úkony sú absolútne neplatné, nakoľko neboli podpísané spoločne všetkými menovanými konateľmi žalobcu. Nato, aby sporné právne úkony mohli obstáť ako platné, museli by byť podpísané za žalobcu všetkými konateľmi spoločne. V spornej dohode o urovaní nie je určite a zrozumiteľne definované právo resp. právny vzťah, ktorý by bol medzi žalobcom a žalovaným v čase uzatvorenia dohody t. j. k 02.01.2006 sporný. V dohode o urovaní sa uvádza, že žalobca uznáva svoj záväzok voči žalovanému vo výške 510 mil. Sk zo zmenky. Zmluvné

strany však v dohode o urovaní neuviedli, v čom mala spočívať spornosť uznaného záväzku žalobcu voči žalovanému, z akého titulu tento údajný záväzok žalobcu vznikol, neuviedli z akého dôvodu bola zmenka vystavená, kto, kedy a kde vystavil údajnú zmenku, ani kedy bola táto údajná zmenka splatná. O existencii zmenky nemal vedomosť ani vtedajší konateľ a neskorší likvidátor žalobcu - G. E. H. H., D.. Podľa žalobcu takáto zmenka nikdy neexistovala. Z rovnakých dôvodov je neplatný aj právny úkon - Uznanie záväzku vo forme notárskej zápisnice a záložná zmluva. Zmluvným stranám pri uzatváraní sporných právnych úkonoch muselo byť zrejmé, že žalobca, ktorý v tom čase nevykonával žiadnu aktívnu podnikateľskú činnosť, nebude schopný uspokojiť údajnú pohľadávku žalovaného, špecifikovanú v spornej dohode o urovaní, v neprímerane krátkej osemmesačnej lehote. Zmluvné strany sporných právnych úkonov tým podľa názoru žalobcu sledovali jediný cieľ, a to čo najskôr vykonať záložné právo žalovaného a speňažiť majetok žalovaného za nevýhodných podmienok, čím jednoznačne konali v rozpore s dobrými mravmi a obišli zákon.

12. Žalovaný sa k odvolaniu vyjadril. Napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a navrhol ho potvrdiť.

12.1. K tvrdenej neplatnosti právnych úkonov uviedol, že z hľadiska určitosť obsahu dohody o urovaní platí, že v dohode o urovaní je potrebné vymedziť, ktorý doterajší záväzok sa urovnáva a nahrádza (SEDLAČKO, M.. § 585 [Dohoda o urovaní]. In: N., I., DULAK, Anton, BAJÁNKOVÁ, Jana, FEČÍK, Marián, SEDLAČKO, František, TOMAŠOVIČ, I. a kol. Občiansky zákonník II. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 2217, marg. č. 3.). Záväzok bol pritom v dohode o urovaní dostatočne určito vymedzený a to v článku I. bode 1. a súd vyhodnotil určitosť dohody o urovaní správne. Poukázal na doktrínu Ústavného súdu SR o preferencii platnosti právneho úkonu, v zmysle ktorej v prípade ak je otázka platnosti právneho úkonu sporná, mal by súd uprednostniť takú aplikáciu práva resp. interpretáciu právnych úkonov, ktorá zachováva ich platnosť. K tvrdeniu žalobcu, že nedodržanie spôsobu konania v mene spoločnosti malo spôsobiť absolútnu neplatnosť uzatvorených právnych úkonov, uviedol, že platnosť resp. neplatnosť takéhoto právneho úkonu je v zmysle odbornej spisby vecou individuálneho posúdenia konkrétneho prípadu s prihliadnutím na zverejnený spôsob konania zapísaný v obchodnom registri (BARKOCI, Stanislav, BLAHA, Marián, GRAMBLIČKOVÁ, Barbora. § 133 [Charakteristika]. In: PATAKYOVÁ, Mária a kol. Obchodný zákonník. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2022, s. 649, marg. č. 3.). Skutočnosť, že žalovaný mal mať vedomosť o tom, že v čase uzavretia právnych úkonov tieto nie sú uzavreté v súlade s platnou spoločenskou zmluvou spoločnosti, žalobca nijakým spôsobom v konaní nepreukázal. Žalobca žiadny z ním uvedených dôvodov neplatnosti (s poukazom na §§ 37, 39 a 40 OZ a 133 ods. 1 ObZ) v priebehu konania nepreukázal. Mal za to, že žalobca vo svojom doplnení odvolania uviedol množstvo nesúvisiacich a rozporuplných skutočností. Žalobca konštatuje, že mu nebola poskytnutá právna ochrana pred neprímeraným hospodárskym prospechom žalovaného, avšak sám predtým uvádza, že sa uzavretím právnych úkonov nesledoval individuálny záujem žalovaného. Žalobca sa pritom vo svojom odvolaní venuje aj záväzkom plynúcim stranám z Mandátnej zmluvy zo dňa 21.04.2005 v znení jej dodatkov a vytýka súdu, že sa nezaoberal výškou zmluvnej pokuty v zmysle uvedenej mandátnej zmluvy, a to bez ohľadu na znenie § 585 ods. 3 OZ, podľa ktorého sa uvedené záväzky nahradili záväzkom vyplývajúcim z Dohody o urovaní. Súd sa podľa jeho názoru s platnosťou právnych úkonov riadne vysporiadal. Uvedené preukazuje aj konštatovanie súdu v bode 48. napádaného rozsudku, že žalobca nijakým spôsobom nepreukázal skutočnosť, z ktorých by bolo možné vyvodiť záver, že by právne úkony neboli urobené slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, prípadne že by boli v rozpore so zákonom či odporovali dobrým mravom.

12.2. V súvislosti s námietkou odmietnutia návrhu na vykonanie dôkazov poukázal na sudcovskú koncentráciu konania a na skutočnosť, že práve uvedené bolo dôvodom nevykonania žalobcom navrhnutých dôkazov, čo súd v odôvodnení rozsudku uviedol. Ak neexistujú osobitné dôvody, v zásade platí, že skutkové tvrdenia alebo dôkazné návrhy predložené až na pojednávaní, nie sú predložené včas. Keďže svedkovia mali ozrejmiť okolnosti týkajúce sa spôsobu konania za spoločnosť a uzavretia právnych úkonov, ku ktorým došlo pred približne dvadsiatimi rokmi, má žalovaný za to, že bolo objektívne možné tieto skutočnosti uviesť resp. navrhnúť vypočutie svedkov už v podanej žalobe. S ohľadom na uvedené je irelevantné tvrdenie žalobcu o tom, že súd neposúdil, či šlo o skutočnosť žalobcovi známe v čase podania žaloby. K tvrdeniu, že súd nezohľadnil Vyhlásenie štatutára C. D. D. zo dňa 27.10.2016, ktorý bol žalobcom predložený až neskôr v priebehu konania, po tom, čo podľa jeho slov došlo k „dôkladnej kontrole“ dokumentov a takéto vyhlásenie objavil, uviedol, že žalobca v žiadnom svojom vyjadrení neuvádza, čo má toto vyhlásenie preukázať. C. D. D., ktorý ako jeden z konateľov

žalobcu v jeho mene uzatváral všetky predmetné právne úkony, síce v predmetnom vyjadrení prehlasuje, že žalovaný mal vyhotoviť neetickej dohodu o urovaní, avšak neuvádza žiadne skutočnosti, z ktorých má vyplývať údajná „neetickej“ . Rovnako prehlásenie bývalého konateľa C. D. o tom, že žalovaný „mal a mohol vedieť“ o zmene v spôsobe konania v spoločnosti, žalobca v konaní nijako nepreukázal. Samotné vyhlásenie C. D. tak bez ďalších podporných dôkazov nemôže preukazovať rozpor dohody o urovaní s dobrými mravmi či vedomosť žalovaného o zmene konateľov v spoločnosti. Dôveryhodnosť tohto vyhlásenia pritom spochybňuje aj skutočnosť, že toto vyhlásenie bývalý konateľ vykonal 10 rokov po tom, čo sám dobrovoľne podpísal dohodu o urovaní, notársku zápisnicu ako aj zmluvu o zriadení záložného práva. V súvislosti vykonávaním dokazovania súdom, poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 50/2008 zo dňa 22. apríla 2008. Námietke odvolateľa, že nevykonaním dokazovania v požadovanom rozsahu nebola súdom prvej inštancie vyriešená „kľúčová otázka“, a to petítom požadovaná neexistencia záložného práva, nerozumie, nakoľko súd o neexistencii záložného práva rozhodol, a to tak, že žalobu zamietol t.j. potvrdil existenciu záložného práva žalovaného.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario. Odvolanie prejednal podľa § 379 až § 385 CSP, z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

14. Odvolateľ v odvolaní uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP. Ide o prípustné odvolacie dôvody, preto odvolací súd odvolanie meritórne prejednal.

15. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, je daný vtedy, ak je na strane súdu taký závažný procesný postup, ktorým sa strane znemožní realizácia tých jej procesných práv, ktoré jej CSP priznáva, a to v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces. Základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom stanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Článok 48 ods. 2 Ústavy SR zakotvuje právo každého, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému prístup k súdu a tomu zodpovedajúcu povinnosť súdu vo veci konať. Ak fyzická, či právnická osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa stranou sporu so všetkými tomu zodpovedajúcimi právami, ale aj povinnosťami, ktoré z jej postavenia v konaní (žalobca, či žalovaný) vyplývajú (Nález Ústavného súdu II.ÚS 14/2001, II.ÚS 132/02, III.ÚS 171/2006). Podľa článku 6 ods. 1 CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Ustálená judikatúra ESLP opakovane poukazuje na tzv. princíp rovnosti zbraní (spravodlivé súdne konania), t.j. aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície ako protistranu. Spravodlivé súdne konanie zahŕňa aj možnosť procesných strán predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby v konaní uspeli, právo vyjadriť sa k predloženým dôkazom a právo zúčastniť sa pojednávania a ako opakovane judikoval Ústavný súd SR, že súčasťou základného práva na spravodlivý proces je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva zrozumiteľne odpoveď na všetky skutkové a právne otázky súvisiace s predmetom sporu.

16. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, je daný vtedy, ak má konanie inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

17. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, predstavuje situáciu, keď súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Ide o vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal. Vyhodnotenie potenciálnej relevancie navrhovaného dôkazu, ako aj prípustnosti jeho vykonania je úlohou a doménou súdu.

18. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke, a ktoré nemali v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli inak najavo z hľadiska závažnosti (dôležitosti) zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. CSP o vykonávaní dokazovania.

19. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, je daný vtedy, ak súd vec nesprávne právne posúdil. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, teda vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podriadenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu). Použitie správneho ustanovenia ale neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo - povedané inak - posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ustanovení zákona súd vychádzal.

20. V odvolacom konaní odvolací súd posúdil relevantnosť žalobcom tvrdených odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nevykonaním navrhnutých dôkazov, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením a preskúmal, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy a tieto správne vyložil.

21. Rozsudok odvolacieho súdu bol v zmysle § 378 ods. 1 CSP a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo podľa § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli a webovej stránke krajského súdu.

22. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v rozsahu dostatočnom pre rozhodnutie zistil skutkový stav a jeho rozhodnutie je v napadnutých výrokoch vecne správne. Odvolací súd si osvojil odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v podstatnom odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), pričom odvolacie dôvody tvrdené žalobcom v odvolaní, z hľadiska rozhodnutia odvolacieho súdu, nepovažuje za naplnené.

23. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, k odvolaniu žalobcu, odvolací súd navyše uvádza:

24. Podľa § 153 CSP (Sudcovská koncentrácia konania), strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (1). Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu (2). Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej (3).

25. Strany sporu nie sú v sporovom konaní v zmysle CSP oprávnené vykonávať niektoré procesné úkony kedykoľvek v priebehu konania, ale iba v určitom štádiu. Koncentrácia konania má za následok procesnoprávne sankcie v podobe neúčinnosti procesného úkonu strany sporu za to, že strana sporu porušila procesnú povinnosť riadneho vedenia sporu. Účelom sudcovskej koncentrácie konania je

zabrániť tomu, aby strany zdržiavali spor neskoro vykonanými procesnými úkonmi. Procesný úkon nie je vykonaný včas, ak ho strana sporu mohla vykonať skôr, ak by konala starostlivo.

26. Z obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že v žalobe žalobca na neplatnosť zmluvy o zriadení záložného práva, dohody o urovnaní prípadne notárskej zápisnice nepoukazoval, resp. sa nedomáhal vyslovenia ich neplatnosti a v tomto smere v žalobe ani nenavrhol vykonanie dokazovania. Po doručení vyjadrenia žalovaného k žalobe (ktorý vyjadrením reagoval len na tvrdenia žalobcu, t.j. rovnako na neplatnosť súvisiacich právnych úkonov nepoukazoval), súd toto vyjadrenie doručil žalobcovi a uznesením č.k. 21CbZm/2/2023-252 zo dňa 7.7.2023 vyzval žalobcu v zmysle § 167 ods. 3 CSP na vyjadrenie sa k vyjadreniu žalovaného, uvedenie ďalších skutočností a označenie dôkazov na preukázanie svojich tvrdení a to v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia. Žalobcovi bolo predmetné uznesenie doručené dňa 21.07.2023. V uvedenej lehote žalobca žiadne vyjadrenie súdu nedoručil. Predvolaním doručeným žalobcovi dňa 29.11.2023 a jeho právnomu zástupcovi dňa 27.11.2023 súd predvolal strany sporu na pojednávanie na deň 23.01.2024. Podaním doručeným súdu dňa 22.01.2024 požiadal žalobca o odročenie pojednávania z dôvodu choroby právneho zástupcu. Súd žiadosti vyhovel a nový termín vytýčil na deň 9.5.2024 o 13:15 hod. Dňa 09.05.2024 o 06:33 hod. bolo súdu doručené podanie žalobcu, ktorým súdu (bez bližšieho vysvetlenia) predložil kópie listín - dohody o urovnaní, notárskej zápisnice, zmluvy o zriadení záložného práva (ktoré sa v súdnom spise už nachádzali, keďže boli súčasťou žaloby), ďalej Vyhlásenie štatutára mandanta (žalobcu) zo dňa 27.10.2016 k plneniu predmetu mandátnej zmluvy. Dňa 09.05.2024 o 07:25 hod. doručil žalobca súdu kópiu dokumentov: mandátne zmluvy zo dňa 21.04.2005, dodatok č. 1 a 2 k mandátnej zmluve. Až na pojednávaní právny zástupca žalobcu prvýkrát uviedol argument, že záložná zmluva je podľa neho absolútne neplatný právny úkon, lebo svojim účelom odporuje zákonu, obchádza ho a prieči sa dobrým mravom. Na preukázanie tejto skutočnosti navrhol výsluch svedkov – osôb, ktoré boli oprávnené konať v mene žalobcu v čase uzatvorenia záložnej zmluvy a mandátnej zmluvy. Je potrebné podotknúť, že súd dané pojednávanie odročil na návrh právneho zástupcu žalobcu, aby bol vytvorený časový priestor na oboznámenie sa s danými dokumentmi a poskytol právny zástupcom časový priestor na relevantné vyjadrenie sa k daným dokumentom, keďže žalobca doručil súdu dokumenty bez akéhokoľvek bližšieho vysvetlenia (a v deň pojednávania). Právny zástupca žalobca sa teda až následne v písomnom podaní zo dňa 29.05.2024 vyjadril k otázke absolútnej neplatnosti právnych úkonov (s argumentom, že žalobca po dôkladnej kontrole interných dokladov dospel k záveru o absolútnej neplatnosti). Súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 30.5.2024 návrh na vykonanie výsluchu svedkov zamietol.

27. V tomto ohľade je potrebné prisvedčiť súdu prvej inštancie, ktorý výsluch žalobcom navrhnutých svedkov zamietol primárne s ohľadom na zásadu sudcovskej koncentrácie konania. Odvolací súd má za to, že nie je možné ako včasnú zo strany žalobcu považovať procesnú aktivitu - vznesenie požiadavky na svedecké dokazovanie (v súvislosti s rovnako novým tvrdením o absolútnej neplatnosti záložnej zmluvy) až na pojednávaní dňa 09.05.2024. V danom prípade sa nejednalo o nové tvrdenia, resp. návrhy na vykonanie dôkazov, ktorými by žalobca reagoval na určité nové tvrdenia protistrany alebo nové dôkazy predložené pristranou v konaní. Argumentáciu o neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva a ďalších právnych úkonov vrátane návrhov na vykonanie dokazovania výsluchmi svedkov k daným tvrdeniam, mohol žalobca v konaní vzniesť už v žalobe, prípadne omnoho skôr, než v deň prvého pojednávania (ktoré bolo navyše už aj odročované). Súdom prvej inštancie mal vytvorený dostatočný časový priestor a k vyjadreniu žalovaného k žalobe sa mal vyjadriť v lehote 15 dní, pričom toto právo nevyužil. Ak žalobca na pojednávaní uviedol, že navrhovaní svedkovia sú osobami vyššieho veku, mohol žalobca do konania včas predložiť vyjadrenie, ktorým by súdu opísal, v čom mal spočívať postup (v akých okolnostiach) pri podpise dotknutých dokumentov spôsobujúci ich absolútnu neplatnosť. Ak odvolateľ tvrdí, že súd prvej inštancie neposúdil, či išlo o skutočnosti známe žalobcovi už pri podaní žaloby, odvolací súd podotýka, že ak mal žalobca za to, že tomu tak nebolo (t.j. že potreba výsluchu svedkov vznikla až v konaní, ako dôsledok určitej skutočnosti, ktorá vznikla alebo sa stala známou až v konaní, napr. ako reakcia na nové tvrdenia protistrany), bolo úlohou samotného žalobcu takéto tvrdenia a dôkazy na ich preukázanie v konaní predložiť, k čomu však z jeho strany nedošlo. Z uvedeného dôvodu odvolací súd vyhodnotil ako nenaplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP.

28. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom odvolateľa, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s tvrdením žalobcu o absolútnej neplatnosti právnych úkonov. Odvolací súd podotýka, že v žalobe žalobca uvádzal skutkové tvrdenia, opis rozhodujúcich skutočností a právne argumentoval (vo vzťahu k žalobnému návrhu) premlčaním práva žalovaného na výkon záložného práva. Preto

skutočnosť, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku primárne zaoberal otázkou premlčania, je opodstatnená. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca sa až neskôr v priebehu konania (až na prvom pojednávaní) začal domáhať vyslovenia neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva, dohody o urovaní a notárskej zápisnice. Napriek uvedenému a napriek sudcovskej koncentrácii konania, súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku dôvodil aj vo vzťahu k otázke platnosti resp. neplatnosti predmetných právnych úkonov.

29. Porušenie práva na spravodlivý proces tým, že súd podľa odvolateľa nerefletoval na podstaty žaloby, ktorá obsahovala alternatívny petit, odvolací súd uvádza, že oba petity, ktoré žalobca v žalobe navrhoval (1. určenie, že právo žalovaného na výkon záložného práva je premlčané, alternatívne 2. určenie, že záložné právo žalovaného neexistuje) podľa odvolacieho súdu nie je dané. Tým, že súd prvej inštancie žalobu zamietol, tak ju zamietol vo vzťahu k obom žalobcom navrhovaným (požadovaným) petitom. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku pritom vyplýva, že súd prvej inštancie sa vysporiadal s tvrdením žalobcu o premlčaní práva žalovaného na výkon záložného práva (a to tak, že toto právo nie je premlčané) a zároveň sa vysporiadal aj s tvrdením žalobcu, že záložné právo žalovaného neexistuje (a to tak, že zmluva o zriadení záložného práva a súvisiace právne úkony sú platné). Predmet konania uvedený v záhlaví rozsudku pritom vychádza z toho, že žalobca v úvode žaloby uviedol, že ide o žalobu o určenie neexistencie záložného práva k nehnuteľnosti.

30. Podľa § 27 ods. 3 ObZ, zapísané údaje sú účinné voči tretím osobám odo dňa ich zverejnenia. Obsah listín, ktorých zverejnenie zákon ustanovuje, je účinný voči tretím osobám odo dňa, keď bolo zverejnené oznámenie o uložení listín do Zbierky listín. To neplatí, ak zapísaná osoba preukáže, že tretia osoba o týchto údajoch alebo o obsahu listín vedela. Zapísaná osoba sa však nemôže na tieto údaje alebo obsah listín odvolávať voči tretím osobám do 15 dní odo dňa ich zverejnenia, ak tretie osoby preukážu, že o nich nemohli vedieť.

31. Podľa § 27 ods. 4 ObZ, ak je nesúlady medzi zapísanými a zverejnenými údajmi alebo uloženými a zverejnenými listinami, nemožno voči tretím osobám namietat' zverejnené znenie. Tretie osoby sa môžu odvolávať na zverejnené znenie, ak zapísaná osoba nepreukáže, že tretím osobám boli známe zapísané údaje alebo obsah listín uložených v Zbierke listín.

32. V konaní nebolo sporné, že v čase podpisu dotknutých dokumentov (dohoda o urovaní, zmluva o zriadení záložného práva, notárska zápisnica) boli ako konatelia žalobcu v obchodnom registri zapísané dve osoby: E. C. F. a C. D. D., ktorí uvedené dokumenty v mene žalobcu podpísali. V čase podpisu uvedených dokumentov teda doc. E. H. H., D. nebol ako konateľ zapísaný v obchodnom registri. Samotné predloženie dodatku k spoločenskej zmluve žalobcom v konaní, je v tomto smere irelevantné, pretože dovolávanie sa potreby podpisu dokumentov p. H. (resp. dovolávanie sa neplatnosti dokumentov podpísaných dvoma konateľmi) by bolo možné len v prípade preukázania vedomosti žalovaného o tejto skutočnosti. V odseku 48. odôvodnenia pritom súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že v rozhodnej dobe boli v obchodnom registri ako konatelia žalobcu zapísaní len E. C. F. a C. D. D. a teda dokumenty boli podpísané osobami oprávnenými konať v mene spoločnosti. Uvedený záver súdu prvej inštancie odvolací súd považuje za správny.

33. V prípade nesúlady medzi zapísanými a zverejnenými údajmi alebo uloženými a zverejnenými listinami, sa aplikuje princíp ochrany dobrej viery tretej osoby podľa § 27 ods. 4 ObZ. Ak dôjde z akýchkoľvek dôvodov k rozporu medzi zapísanými údajmi a zverejnenými údajmi (resp. uloženými a zverejnenými listinami), prednosť voči tretím osobám má zverejnené znenie, ak zapísaná osoba nepreukáže, že tretím osobám boli známe zapísané údaje alebo obsah listín, ktoré nie sú v súlade s ich zverejneným znením. Uvedený princíp predstavuje tzv. negatívny princíp materiálnej publicity (bez ohľadu na povahu zápisu údajov), ktorý sa prejavuje v ochrane dobrej viery tretej osoby, ktorá konala v dobrej viere v zapísané (a následne zverejnené) údaje v obchodnom registri. Žalobca však v konaní nepreukázal, že by žalovanému ako tretej osobe bolo známe, že G. E. H. H., D. bol v danom čase (v momente podpisu vyššie uvedených dokumentov) tretím konateľom žalobcu, podpis ktorého sa spolu s podpisom zvyšných dvoch konateľov vyžadoval pre právne úkony žalobcu. Ak žalobca vo vyjadrení zo dňa 29.05.2024 uviedol, že žalovaný mal vedomosť o tom, že sporné právne úkony neboli podpísané všetkými konateľmi (vo vyhlásení C. D. zo dňa 27.10.2016 na č.l. 271 súdneho spisu bolo uvedené, že žalovaný o zvolení tretieho konateľa vedieť mohol a mal, keďže bol oboznámený s dokumentmi z valného zhromaždenia z roku 2003) a žalovaný ako advokát uvedené zmeny v spoločnosti pripravoval,

žiadne dôkazy na preukázanie uvedených skutočností súdu nepredložil. Uvedené ostalo len v rovine všeobecných tvrdení žalobcu. Žalovaný pritom v konaní (na pojednávaní dňa 30.05.2024) argumentoval, že nie je možné sa dovolávať účinkov zo žalobcom predložených listín (dodatok k spoločenskej zmluve), ktoré neboli premietnuté do obchodného registra. Tiež sa žalovaný vyjadril, že nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že právne úkony mal podpísať aj doc. Zabák a až do roka 2016 mala spoločnosť len dvoch konateľov.

34. K tvrdeniu odvolateľa (k námietke nesprávneho právneho posúdenia a nedostatočného vysporiadania sa s uvedenou skutočnosťou súdom prvej inštancie), že absolútna neplatnosť dohody o urovaní je daná skutočnosťou, že táto neobsahuje podstatnú náležitosť (vymedzenie sporného vzťahu), čím nespĺňa požiadavku určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu, odvolací súd uvádza, že závery súdu prvej inštancie vyjadrené v odseku 49. odôvodnenia považuje za zrozumiteľné a dostatočne odôvodnené. Súd prvej inštancie pritom uzavrel, že dotknutá dohoda o urovaní nemá síce náležitosti podľa § 585 OZ, má však náležitosti dohody o uznaní podľa § 323 ods. 1 ObZ. Súd prvej inštancie bližšie neobjasnil, z akého dôvodu podľa jeho názoru dohoda o urovaní nemá náležitosti podľa § 585 OZ. Možno však mať za to, že sa stotožnil s názorom žalobcu prezentovaného v konaní, že neobsahovala vymedzenie, ktorý doterajší záväzok sa urovnáva a nahrádza. V tomto smere teda nemožno akceptovať tvrdenie odvolateľa, že súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že dohoda o urovaní neobsahuje podstatnú náležitosť. Súd sa s uvedeným vysporiadal a to tak, že uzavrel, že dohoda nemá všetky náležitosti právneho úkonu podľa § 585 OZ, avšak má všetky náležitosti uznania záväzku. S uvedeným záverom sa odvolací súd stotožnil, keďže z čl. I. bod 2. Dohody o urovaní zo dňa 02.01.2006 podpísanej medzi stranami sporu, vyplýva, že žalobca uznal čo do dôvodu a výšky voči žalovanému svoj záväzok vo výške 521.000.000,- Sk, ktorý vznikol z nezaplatenej zmenky. V zmysle obchodnoprávnej úpravy uznania záväzku pritom platí, že stačí, ak z obsahu úkonu uznania záväzku je záväzok, ktorý sa uznáva, identifikovateľný a odlišiteľný od iných záväzkov prípadne existujúcich medzi dlžníkom a veriteľom. Uvedená podmienka v danom prípade splnená bola. Nad rámec uvedeného súd prvej inštancie tiež dodal, že aj keby boli pochybnosti o určitosti špecifikovaného záväzku, nemalo by uvedené význam z dôvodu, že tento záväzok bol následne bližšie špecifikovaný v ďalšom uznaní záväzku vo forme notárskej zápisnice (nielen odkazom na dohodu o urovaní, ale aj bližšou špecifikáciou zmenky). Odvolací súd sa stotožnil aj s týmto argumentom, keďže z obsahu súdneho spisu zistil, že notárska zápisnica zo dňa 09.08.2006 (obsahom ktorej bol právny záväzok povinnej osoby podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom k danému dňu) obsahovala okrem iného uznanie záväzku žalobcu a rovnako aj opis skutočností, na základe ktorých záväzok vznikol. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie prijal záver, že platná je aj zmluva o zriadení záložného práva nadväzujúca na notársku zápisnicu (konštatujúc tiež, že zmluva o zriadení záložného práva obsahovala všetky zákonom požadované náležitosti).

35. K odvolacej námietke, že z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, akými úvahami sa súd prvej inštancie riadil, keď v odseku 48. odôvodnenia dospel k záveru, že žalobca nepreukázal také skutočnosti, na základe ktorých by mohol súd dospieť k záveru, že predmetné právne úkony sa priečia dobrým mravom (keď nevyhodnotil dôkaz – Vyhlásenie štatutára C. D. zo dňa 27.10.2016 o neetickom správaní žalovaného), resp. že sa s touto námietkou vysporiadal len okrajovo, odvolací súd uvádza:

36. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 30.05.2024 vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise. Aj z odseku 11. odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd vykonal dokazovanie všetkými listinami nachádzajúcimi sa v súdnom spise. Je teda zrejmé, že súd vykonával v spore dokazovanie aj predmetnou listinou (vyhlásenie C. D. zo dňa 27.10.2016) nachádzajúcou sa v súdnom spise na čl. 271. Táto (ako bolo uvedené už vyššie) bola predložená žalobcom až v rámci podania doručeného súdu dňa 09.05.2024 o 6:33 hod. K predmetnému listinnému dôkazu sa právny zástupca žalobcu bližšie vyjadril podaním zo dňa 29.05.2024. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd v tejto súvislosti dospel k záveru, že žalobca nepreukázal také skutočnosti, na základe ktorých by súd mohol dospieť k záveru, že predmetné úkony neboli urobené slobodne, vážne, že by boli v rozpore so zákonom, obchádzali zákon alebo sa priečili dobrým mravom. Odvolací súd sa s uvedeným záverom súdu prvej inštancie stotožnil. Je potrebné pripustiť, že odôvodnenie rozsudku je v tejto otázke relatívne strohé, čo však nie je vadou rozhodnutia a nenapĺňa žiadny z uplatnených odvolacích dôvodov.

37. Odvolací súd konštatuje, že obsahom danej listiny bolo vyhlásenie E. D., konateľa žalobcu, zo dňa 27.10.2016 (t.j. cca z obdobia 10 rokov po podpise dotknutých dokumentov) k plneniu predmetu Mandátnej zmluvy zo dňa 21.04.2005. Konštatoval v ňom, že žalovaný nesplnil ani jednu z podmienok uvedených v Mandátnej zmluve zo dňa 21.04.2005 a vymohol na žalobcovi uzavretie dvoch dodatkov k uvedenej mandátnej zmluve v prospech seba, na úkor žalobcu. Ako advokát žalovaný porušil závažne kódex advokátskeho stavu, keď vyhotovil neetickú dohodu o urovnaní, nevýhodnú pre spoločnosť. Žalovaný navyše mohol a mal vedieť o vstupe doc. Zabáka ako konateľa do spoločnosti žalobcu a to z dokumentov valného zhromaždenia z roku 2003, s ktorými bol oboznámený.

38. Odvolací súd k uvedenej argumentácii uvádza, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k tvrdeniu o neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva, dohody o urovnaní a notárskej zápisnice, pre ich rozpor s dobrými mravmi alebo obchádzanie zákona. Samotné vyhlásenie, že žalovaný vyhotovil neetickú a nevýhodnú dohodu o urovnaní, nie je možné považovať za postačujúce pre objasnenie, v čom spočívala neetickosť a nevýhodnosť dohody o urovnaní, ako ani pre vyvodenie záveru o rozpore s dobrými mravmi alebo obchádzanie zákona. Okrem citovaného vyhlásenia E. D. zo dňa 27.10.2016, žalobca na podporu uvedenej argumentácie dôvodil len v závere vyjadrenia zo dňa 29.05.2024 (poukazujúc na absolútnu neplatnosť z dôvodu obchádzania zákona), tvrdiac, že zmluvným stranám pri uzatváraní sporných právnych úkonov muselo byť zrejmé, že žalobca, ktorý v tom čase nevykonával žiadnu aktívnu podnikateľskú činnosť, nebude schopný uspokojiť údajnú pohľadávku žalovaného v neprimerane krátkej osemmesačnej lehote. Zmluvné strany tým sledovali jediný cieľ a to čo najskôr vykonať záložné právo. K uvedenému odvolací súd uvádza, že žalobca v konaní uvedené tvrdenia nijako nepreukázal (pričom žalovaný na pojednávaní dňa 30.05.2024 tvrdenia žalobcu týkajúce sa absolútnej neplatnosti poprel). Odvolací súd zdôrazňuje, že ani v otázke nemožnosti plnenia (aplikovanej aj na obchodnoprávne vzťahy) sa plnenie nepovažuje za nemožné, ak ho možno uskutočniť za sťažených podmienok, s väčšími nákladmi alebo až po dojednanom čase (§ 575 ods. 2 OZ).

39. Odvolací súd dodáva, že ani v prípade námietok absolútnej neplatnosti právnych úkonov, uvedené nepredstavuje situáciu, v ktorej by sa vylúčila aplikácia princípu kontradiktórnosti konania (v danom prípade sa nejednalo o spotrebiteľský prípadne pracovnoprávny spor), na ktorom je postavený CSP, resp. že by uvedené zbavovalo strany sporu bremena tvrdenia a dokazovania. Súd prihliadne na absolútnu neplatnosť právneho úkonu ex offa, avšak len za predpokladu, že skutočnosti, ktoré sú s absolútnou neplatnosťou právneho úkonu spojené, vyjdú v konaní najavo.

40. Záverom odvolací súd dopĺňa, že dôveryhodnosť argumentov žalobcu (o neplatnosti spomínaných právnych úkonov podľa § 39 OZ) spochybňuje samotný fakt, že dvaja konatelia žalobcu (preukázateľne zapísaní v obchodnom registri) slobodne (bez preukázania opaku) podpísali dohodu o urovnaní, notársku zápisnicu, zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam (rovnako aj v konaní predloženú mandátnu zmluvu s dodatkami) a následne (navyše uvedené ani neuviedli v žalobe, s následným argumentom, že uvedené zistili až po dôkladnej kontrole interných dokladov) spochybňujú ich platnosť (okrem argumentu o existencii tretieho konateľa žalobcu) všeobecnými argumentmi, bez bližšieho objasnenia okolností prípadu (a najmä bez preukázania rozporu s dobrými mravmi a obchádzania zákona). V prípade, že konatelia žalobcu s obsahom predmetných listín nesúhlasili, mali k nim výhrady a pod., nemali ich podpísať. Nemožno sa rozumne domnievať, že menovaní konatelia (obaja s vysokoškolským vzdelaním), by neboli schopní pochopiť význam podpísaných dokumentov. Princíp autonómie zmluvnej vôle v tomto smere platí obzvlášť vo sfére obchodnoprávných vzťahov.

41. Ako neprípustné novoty (§ 366 CSP) vyhodnotil odvolací súd tvrdenia žalobcu v odvolaní o neprimeranosti zmluvnej pokuty dojednanej v dodatkoch k mandátnej zmluve a o neplatnosti právnych úkonov z dôvodu, že pohľadávka žalovaného takmer 8 x prevyšuje hodnotu založených nehnuteľností, keďže takéto argumenty žalobca v konaní na súde prvej inštancie nepoužil. Avšak argumentácia odvolateľa o nepomere hodnoty nehnuteľnosti zaťaženej záložným právom (60, resp. 65 mil. Sk) a výškou pohľadávky zo zmenky (510 mil. Sk), je pre rozhodnutie v prejednávanej veci irelevantná. Existencia pohľadávky žalovaného voči žalobcovi zo zmenky spoľahlivo vyplývala v konaní minimálne z troch listín (odhliadnuc aj od prebiehajúceho exekučného konania, ktorým sa žalovaný domáhal od žalobcu zaplatenia na základe notárskej zápisnice) – z dohody o urovnaní, z notárskej zápisnice a zmluvy o zriadení záložného práva. Odvolací súd podotýka, že predmetom tohto konania nebolo preskúmavanie platnosti zmenky, resp. žalobou sa žalobca v tomto konaní nedomáhal určenia neplatnosti zmenky, ako ani určenia neexistencie záväzku žalobcu na zaplatenie zo zmenky. Skutočnosť,

akého nároku sa žalobca v tomto konaní domáhal, bolo plne v kompetencii žalobcu. V konaní pritom žalobca jediný raz a to vo vyjadrení zo dňa 29.05.2024 uviedol, že podľa jeho názoru zmenka nikdy neexistovala. Na preukázanie tejto skutočnosti však neprodukoval žiadne dôkazy.

42. Argument odvolateľa, že žalovaný nevysvetlil, prečo za účelom uspokojenia svojej pohľadávky zvolil inštitút (výkon dobrovoľnej dražby), ktorým nedosiahne plné upokojenie svojej pohľadávky, je irelevantný. Záložné právo slúži najmä ako zabezpečovací inštitút (následne aj ako uhrádzací) a je vecou záložného veriteľa, či sa uspokojí s takýmto výkonom záložného práva, resp. je na jeho rozhodnutí, aké právne prostriedky na uspokojenie svojej pohľadávky využije, resp. či sa uspokojí s čiastočným uspokojením svojej pohľadávky.

43. Odvolateľ k posúdeniu otázky premlčania súdom prvej inštancie len všeobecne uviedol, že súd uvedené nesprávne právne posúdil. V rámci odvolania je zo strany odvolateľa potrebné odvolací dôvod identifikovať, t. j. uviesť, v akom konkrétnom pochybení (vade, skutočnosti) odvolateľ vidí naplnenie odvolacieho dôvodu. Súd je totiž viazaný využitými odvolacími dôvodmi nielen nominálne, ale aj ak ide o odvolateľom použitú odvolaciu argumentáciu. Vo vzťahu k odvolacej námietke nesprávneho právneho posúdenia však odvolateľ žiadnu osobitnú argumentáciu neuviedol. Keďže odvolateľ bližšie žiadnym spôsobom nešpecifikoval, v čom videl nesprávne právne posúdenie tejto otázky, odvolací súd sa prieskumu tohto odvolacieho dôvodu nemohol venovať a závery súdu prvej inštancie vyjadrené v odseku 47. odôvodnenia vyhodnotil ako správne.

44. Na základe uvedeného odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

45. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP. Nakoľko žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný v žiadnom rozsahu, odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania tak, že ich náhradu priznal žalovanému voči žalobcovi v plnom rozsahu.

48. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (ust. § 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v ustanovení § 419 CSP.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana sporu v ktorej neprospech bolo toto rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 CSP.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, ak má sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom podľa § 429 ods. 1 CSP.

V dovolaní podľa § 428 CSP sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).